

MŁODZI A WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO - ARTYKUŁ

Na 25 maja 2014 zaplanowane zarządzane zostały wybory do Parlamentu Europejskiego. Powoli ku końcowi zbliża się zgłaszanie komitetów wyborczych i w przeciągu dwóch miesięcy poznamy polityków, którzy z woli ludu reprezentować będą kraje członkowskie Unii Europejskiej.

Tymczasem sondaże wskazują, iż młodzi ludzie nie są zainteresowani wyborem swoich reprezentantów. Na rok przed głosowaniem, 24 maja 2013 roku, Komisja Europejska opublikowała badania z kwietnia tegoż roku, przeprowadzone na 13500 osobach w wieku między 15. a 30. rokiem życia we wszystkich 28 krajach członkowskich (włącznie z Chorwacją, która do unii wstąpiła dopiero 1 lipca 2013 roku) z których wynika, iż ponad jedna trzecia najmłodszych, uprawnionych do głosowania Europejczyków, nie jest zainteresowana wzięciem udziału w wyborach. Choć tylko 11 proc. ankietowanych jest przekonanych o swojej absencji w wyborach, to jedynie 28 proc. młodych wyborców ma pewność co do tego, iż zagłosują.

Jednocześnie, co może wydawać się pewnym paradoksem, młodzi ludzie są grupą, która najsilniej utożsamia się z Unią Europejską. 69 proc. ankietowanych w najmłodszej grupie wiekowej uważa bycie członkiem wspólnoty za część ich tożsamości obywatelskiej (dla porównania: wśród starszych obywateli odsetek ten wynosi tylko 60 proc.).¹

Dlaczego więc pomimo przejawianego optymizmu do idei Unii Europejskiej, ludzie poniżej 30. roku życia tak sceptycznie podchodzą do wyborów? Odpowiedź na to pytanie zdają się dostarczać wstępne wyniki badań Ligi Młodych Wyborców (inicjatywy, której zadaniem jest zwiększenie udziału młodych ludzi w głosowaniu do europarlamentu) oraz Międzynarodowego Instytutu na rzecz Demokracji i Udzielania Pomocy w Organizacji Wyborów. Ze statystyk wynika, iż młodzi ludzie mają poczucie, że partie polityczne nie interesują się nimi, a ich problemy są marginalizowane.

W 2009 roku, podczas wyborów do Parlamentu do Europejskiego, frekwencja wśród osób powyżej 55. roku życia wyniosła 50 proc., natomiast wśród ludzi w wieku od 18 do 24 lat - jedynie 29 proc. Oznacza to, iż w parlamencie dominują poglądy, wyznawane przez starsze pokolenie.²

W świetle tych wyników wypowiedział się Giuseppe Porcaro, sekretarz generalny Europejskiego Forum Młodzieży, stwierdzając, iż *młodzi ludzie muszą być w sercu*

¹ Wybory europejskie: dwie trzecie młodych osób zamierza głosować [w:] http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-462_pl.htm. Data odczytu: 17.03.2014.

² Młodzi czują się lekceważeni [w:] <https://www.eurodesk.pl/node/6876>. Data odczytu: 17.03.2014.

*przyszłorocznych wyborów europejskich, jako że zaangażowanie młodych ludzi w politykę zwiększy jakość europejskiej demokracji. To zbiorowe opracowanie pokazuje, że krajowe partie polityczne muszą znacząco zmienić swój stosunek w celu zaangażowania młodych do kampanii.*³

Szerszy pogląd na sprawę daje opublikowany przez wspomniane wcześniej organizacje raport, który zaprezentowany został w Brukseli 19 lutego 2014 roku. Przedstawiony zostaje tam profil społeczny osoby, która najczęściej wstrzymuje się od głosu: jest to kobieta poniżej 25. roku życia, która określa się jako przynależąca do niższej klasy społecznej, z wykształceniem średnim, nie zawsze czynna zawodowo.

Raport podkreśla jednoznacznie, iż mały udział młodych ludzi w głosowaniu ma związek z czynnikami społeczno-ekonomicznymi. Głównymi problemami są: niedostrzeganie przez polityków problemów młodych oraz, co jest tego konsekwencją, brak zaufania młodych do rządzących oraz stopniowe zanikanie współpracy między partiami a młodym pokoleniem. Wśród 30 badanych partyjnych manifestów, jedynie 17 z nich odnosiło się do młodych ludzi, często tylko bardzo zdawkowo wspominając o sytuacji ludzi poniżej 30. roku życia. Powoduje to apatię i zniechęcenie młodych tym bardziej, iż politycy nie czują się dotknięci brakiem poparcia młodych osób. Młodzi ludzie często nie mają wyrobionych nawyków w kwestii głosowania i odcinają się od życia politycznego. Nie zdają sobie sprawy, iż wybory te mogą mieć wpływ na ich najbliższe otoczenie, czego dowodem było zawariowanie wokół umowy ACTA, dotyczącej walki z nieposzanowaniem praw do własności intelektualnej.⁴

Patrząc pod kątem wyborów z 2009 roku, najbardziej chętni do głosowania są młodzi Belgowie (jednakże tam oddanie głosu jest obowiązkowe) oraz mieszkańcy Skandynawii – Duńczycy i Szwedzi. Młodzi Polacy znajdują się w ogonie stawki, z prawie 24 procentami głosujących wypadają lepiej jedynie od Litwini, Słoweńcy i tradycyjnie sceptyczni Brytyjczycy⁵. Ponadto prognozy nie są optymistyczne: aż 71 proc. wszystkich Polaków nie

³ *High youth absenteeism at the European Parliament elections is directly linked to the failure of political parties to address young people and youth issues* [w:] <http://www.youthforum.org/pressrelease/high-youth-absenteeism-at-the-european-parliament-elections-is-directly-linked-to-the-failure-of-political-parties-to-address-young-people-and-youth-issues/#>. Data odczytu: 17.03.2014.

⁴ *Addressing Youth Absenteeism in European Elections* [w:] http://www.youthforum.org/assets/2014/02/YFJ-LYV_StudyOnYouthAbsenteeism_WEB.pdf. Data odczytu: 17.03.2014.

⁵ *EU political parties ignoring young people* [w:] <http://www.idea.int/elections/eu-political-parties-ignoring-young-people.cfm>. Data odczytu: 17.03.2014

jest zainteresowanych uczestnictwem w wyborach, a najbardziej bierną grupą są ludzie w wieku od 18 do 24 lat – uczestnictwo deklaruje jedynie 25 proc. badanych.⁶

By zapobiec niskiej frekwencji w nadchodzących wyborach do Parlamentu Europejskiego, tworzone są różne inicjatywy. Jedną z nich jest projekt „MójGłos2014”, którego celem jest, poprzez gry i multimedia, informowanie młodych wyborców o decyzjach podejmowanych w parlamencie, pokazując im realny wpływ głosowania na ich życie.⁷ Kolejna to „At Home In Europe” – międzynarodowa kampania społeczna, mająca zachęcić młodych ludzi do udziału w wyborach.⁸ Organizowane są także „Spotkania z Parlamentem Europejskim”, na które składają się m.in. symulacje wyborów do parlamentu i punkty informacyjne, które znajdują się w kluczowych miejscach danych miejscowości.⁹ Do pozostałych akcji zaliczyć można: „Y Vote 2014”¹⁰, „Młodzi Głosują”¹¹ i „Wybory? Lubię to!”¹².

Czas pokaże czy te i inne projekty zachęciły znaczącą grupę młodych Europejczyków do udziału w głosowaniu. Być może właśnie mobilizacja ludzi do 30. roku życia spowoduje zmianę polityki Unii Europejskiej w wielu kluczowych dla młodych ludzi kwestiach.

⁶ *Zapowiada się najgorsza frekwencja w wyborach do europarlamentu? CBOS: Zrazilimy się do europosłów* [w:] http://wyborcza.pl/1,76842,15614432,Zapowiada_sie_najgorsza_frekwencja_w_wyborach_do_europarlamentu_.html. Data odczytu: 18.03.2014.

⁷ http://www.myvote2014.eu/pl/strona_startowa/indeks. Data odczytu: 17.03.2014.

⁸ http://www.euoparl.pl/pl/wybory_2014/partnerzy/projekty/athie.html. Data odczytu: 17.03.2014

⁹ http://www.euoparl.pl/pl/wybory_2014/partnerzy/projekty/spotkania_z_pe.html. Data odczytu: 17.03.2014.

¹⁰ http://www.euoparl.pl/pl/wybory_2014/partnerzy/projekty/yvote.html. Data odczytu: 17.03.2014.

¹¹ http://www.euoparl.pl/pl/wybory_2014/partnerzy/projekty/mlodzi_glosuja.html. Data odczytu: 17.03.2014.

¹² <http://www.wyborylubieto.eu/eksperci>. Data odczytu: 17.03.2014.